

چرا مذاکرات با امریکا به نتیجه نمی‌رسد؟

مبتنی بر «عزت، حکمت و مصلحت» تأکید داشته است. عباس عراقچی، وزیر امور خارجه ایران، اصل نخست سیاست خارجی جمهوری اسلامی را «عزت» دانست که به معنای «حفظ استقلال، نفی سلطه‌پذیری و دفاع از حاکمیت کشور» است. وی تأکید کرد: «ما اهل دیپلماسی هستیم، ما اهل جنگ هم هستیم؛ نه به این معنا که به دنبال جنگ هستیم، بلکه آماده‌ایم بجنبیم تا کسی جرات جنگ با ما را نداشته باشد.»

این رویکرد، ریشه در تجربه تاریخی ملت ایران دارد؛ همان‌گونه که عراقچی در آن دوره نیز در گفت‌وگوها و مصاحبه‌های خود تأکید می‌کرد، آنها تأسیسات هسته‌ای ایران را بمباران کردند اما «دانش را نمی‌توان با بمباران نابود کرد» و برای امریکایی‌ها هیچ راهی جز مذاکره وجود ندارد. اسماعیل بقایی، سخنگوی وزارت امور خارجه، نیز صراحتاً اعلام کرده بود که «تسلیم» هیچ جایگاهی در فرهنگ و ادبیات ایرانی ندارد و مردم ایران خواستار «عزت، استقلال و احترام به حاکمیت ملی» هستند.

مسعود پزشکیان، رییس‌جمهور ایران، نیز در این زمینه گفته بود که ایران در چارچوب مذاکرات، «گام‌به‌گام و با بهره‌گیری کامل از قدرت خود، در عین حال با خرد، عزت و عمل‌گرایی» پیش می‌رود. هوشمندانه با جهان تعریف می‌کند. عراقچی در این نگاه، مذاکره را نه به معنای عقب‌نشینی، بلکه به عنوان ابزاری برای تحقق حقوق ملت و تعامل هوشمندانه با جهان تعریف می‌کند. عراقچی در این خصوص به صراحت گفت: «موقعیت مذاکرات به جدیت طرف مقابل و پرهیز آن از رفتارهای متناقض و مواضع دوگانه بستگی دارد.»

در شرایطی که خاورمیانه درگیر یکی از پیچیده‌ترین بحران‌های چند دهه اخیر خود است و این درگیری با ابعاد پیچیده‌ای مواجه است، ضرورت بررسی روند مذاکرات به عنوان ابزاری برای تأمین منافع ملی ضروری است.

نخستین دور مذاکرات ایران و امریکا در ۶ فوریه ۲۰۲۶ در مسقط، پایتخت عمان برگزار شد. این دور از گفت‌وگوها که با میانجیگری وزیر امور خارجه عمان، بدر البوسعیدی، انجام گرفت، پس از ماه‌ها تنش و توقف مذاکرات، این نگاه در میان برخی از کارشناسان شکل گرفته بود که این مذاکرات می‌تواند منجر به نتیجه شود. دومین دور نیز ۱۷ فوریه در ژنو دنبال شد و سرانجام سومین دور مذاکرات در ۲۶ فوریه ۲۰۲۶، بار دیگر در ژنو و در محل اقامت دیپلماتیک سفیر عمان آغاز شد. هیات ایرانی به ریاست عباس عراقچی، وزیر امور خارجه و هیات امریکایی به سرپرستی استیو ویتکاف، فرستاده ویژه ترامپ، در این مذاکرات حضور داشتند و عمان به عنوان میانجی، پیشنهادهای ایران را به امریکا منتقل می‌کرد. به گفته وزیر امور خارجه عمان، مذاکره‌کنندگان «گشودگی بی‌سابقه‌ای به ایده‌ها و راه‌حل‌های جدید و خلاقانه» نشان دادند و به عبارتی همه چیز می‌توانست مهیای یک توافق شود. در این مرحله از مذاکرات، ایران امتیازات بسیاری را به طرف مقابل داد و پذیرفت که مواد هسته‌ای لازم برای ساخت بمب را در اختیار نداشته باشد. به‌عبارتی، ایران با «نباشت صفر» اورانیوم غنی شده موافقت نمود و موافقت کرد که ذخایر موجود خود را به پایین‌ترین سطح ممکن کاهش داده و به سوخت تبدیل کند که این فرآیند غیرقابل بازگشت باشد. همچنین بازرسی‌های جامع و کامل آژانس بین‌المللی انرژی اتمی (IAEA) پیش‌بینی شده بود که می‌تواند ظرف حدود ۹۰ روز از زمان اعضای توافق نهایی اجرایی شود. البوسعیدی در مصاحبه با CBS News تأکید کرد: «اگر هدف نهایی این است که برای همیشه تضمین کنیم ایران نمی‌تواند بمب اتمی داشته باشد، فکر می‌کنم ما این مشکل را از طریق این مذاکرات حل کرده‌ایم.» با این حال، با وجود این پیشرفت‌های قابل‌توجه، توافق نهایی حاصل نشد و در تاریخ ۲۸ فوریه ائتلاف امریکایی و اسرائیلی، جنگ علیه ایران را آغاز کردند و ایران هم بر اساس وعده‌ای که داده بود، جنگ را منطقه‌ای کرد.

در تمام مراحل این مذاکرات، ایران بر رویکردی

«**احسان موحدان**: تحولات سیاسی هفته‌های

اخیر ارمنستان، نشان می‌دهد «نیکول پاشینیان» نخست‌وزیر ارمنستان پس از تثبیت موقعیت و پیروزی در انتخابات پارلمانی این کشور، وارد مرحله‌ای جدید و بسیار تهاجمی‌تر از پروژه سیاسی خود شده است؛ مرحله‌ای که در آن سرکوب مخالفان داخلی، بازآرایی دستگاه امنیتی و دیپلماسی، حل سریع پرونده انکلاوها(روستاهایی در درون ارمنستان که باکو نسبت به آنها ادعای ارضی دارد)، تغییر قانون اساسی و نزدیکی بیشتر به غرب هم‌زمان دنبال می‌شوند.مهم‌ترین تحول اخیر، بازداشت «روبرت کوچاریان» رئیس‌جمهور پیشین ارمنستان، و پسرش سدراک کوچاریان و آغاز اقدامات قضایی علیه شماری دیگر از چهره‌های سیاسی و اقتصادی روس گرای این کشور است. کمیته مبارزه با فساد ارمنستان اعلام کرده که پرونده شامل اتهامات مربوط به سوءاستفاده از اختیارات، رشوه و پول‌شویی است و هم‌زمان نام سرژ سرکیسیان و چند مقام سابق دیگر نیز در تحقیقات مطرح شده است.

از نظر حقوقی، این اتهامات باید در دادگاه بررسی شوند و نمی‌توان بدون حکم قطعی آنها را اثبات شده دانست. اما از نظر سیاسی، زمان‌بندی این اقدامات شبیه به معنادار است؛ پاشینیان در شرایطی به سراغ مهم‌ترین چهره‌های جمهوری سابق رفته که هم‌زمان در حال اجرای تغییرات عمیق در سیاست خارجی و ساختار قدرت ارمنستان است.

کوچاریان صرفاً یک رئیس‌جمهور سابق نیست. او نماد بخش مهمی از ساختار سیاسی و امنیتی ارمنستان پیش از انقلاب مخملی ۲۰۱۸ و یکی از مهم‌ترین چهره‌های مخالف پاشینیان است که در رقابت های انتخاباتی پارلمانی اخیر به شدت به سیاست های غریب‌گرایانه پاشینیان حمله کرد و به مورد تبعات آنها هشدار داد.

همین مسئله باعث شده بازداشت او و پرونده‌های جدید علیه سرژ سرکیسیان و دیگر چهره‌های قدیمی، فراتر از یک پرونده فساد دیده شود. پاشینیان عملاً در حال تضعیف آن شبکه سیاسی است که می‌تواند در برابر تغییر مسیر راهبردی او مقاومت کند. این نکته زمانی مهم‌تر می‌شود که بدانیم پاشینیان در پارلمان با لحنی بی‌سابقه علیه رهبران سابق و حتی رهبر اعظم کلبسای حواری ارمنی صحبت کرد و حتی گفت رهبران مخالف باید به زندان بروند. رسانه‌های ارمنی نیز از افزایش تنش میان پاشینیان و جریان کوچاریان خبر داده‌اند. بنابراین می‌توان گفت پاشینیان اکنون به دنبال تکمیل انتقال قدرت از جمهوری سوم به نظامی است که خودش آن را «جمهوری چهارم ارمنستان» می‌نامد.اما یکی از تحولاتی که کمتر مورد توجه قرار گرفته، تغییر در رأس شورای امنیت ارمنستان است.در ۱۳ اوت، پاشینیان آلن سیمونیان، رئیس سابق پارلمان ارمنستان و از چهره‌های نزدیک به خود، را جایگزین آرمن گریگوریان در سمت دبیر شورای امنیت کرد. گریگوریان از سال ۲۰۱۸ در این سمت حضور داشت و در تمام سال‌های

مقابل و تصمیم‌گیری‌کننده در جنگ. چاره‌ای جز دفاع تمام‌عیار در برابر تحمیل جنگ وجود نداشت.

در برابر رویکرد سازنده ایران، واشنگتن همواره سیاستی دوگانه در پیش گرفته است. مخصوصاً در دوره ترامپ که عملاً هیچ پایبندی به اصول و هنجارها و نرم‌های جهانی ندارد. ترامپ بارها و بارها از تروریسم کلامی علیه ایران بهره برده است و با لفاظی‌های جنگ‌طلبانه، تهدید به نابودی ایران و حتی از بین بردن تمدن آن کرده. دعوت ایران به «برافراشتن پرچم سفید» و اظهارات نماینده ویژه امریکا درباره اینکه چرا ایران هنوز تسلیم نشده، نشان می‌دهد که منظور واشنگتن از مذاکره، گفت‌وگویی برابر نیست؛ بلکه تسلیم ایران و پذیرش تمامی خواسته‌های امریکاست و این رویکرد از سوی دولت ترامپ کماکان ادامه دارد. امریکا و اسرائیل در آستانه دوره‌های مهم مذاکرات، دو جنگ را به ایران تحمیل کردند؛ اقدامی که نشان داد واشنگتن همزمان با ادعای دیپلماسی، از جنگ و فشار نظامی به عنوان ابزار اصلی خود استفاده می‌کند. تکرار جنگ‌افروزی در میانه مذاکرات ثابت کرد که هدف امریکا توافقی متوازن نیست، بلکه وادار کردن ایران به تسلیم کامل است و اکنون نیز به بهانه بن‌بست مذاکرات به دنبال تحمیل فشار و محاصره حداکثری و بی‌سابقه علیه ایران است.

بررسی روند مذاکرات ایران و امریکا در سال ۲۰۲۶، تصویری روشن از دو رویکرد متضاد ارائه می‌دهد. ایران با تکیه بر «دیپلماسی عزتمندانه» و با پذیرش گام‌های عملی نشان داده که به‌طور جدی به دنبال توافقی عادلانه و متوازن است. اما در سوی مقابل، امریکا با رویکردی سرشار از تناقض – تهدید به جنگ در کنار ابراز تمایل به دیپلماسی، اصرار بر «تسلیم» ایران در کنار ادعای مذاکره، تحمیل دو جنگ همزمان با مذاکرات و حتی تهدید میانجی مذاکرات – نشان داده که نعتها اراده‌ای برای توافق ندارد، بلکه عاملی بازدارنده در مسیر حل و فصل دیپلماتیک است. این مساله نشان می‌دهد که دیپلماسی به عنوان یک ابزار تا یک جایی کار می‌کند و وقتی طرف مقابل به دنبال فشار و تحمیل جنگ می‌شمارد، باید طور دیگری عمل کرد. با تمام توان در میدان در برابر طرف متخاصم از کیان کشور دفاع نمود و هزینه‌های سنگینی را به او و متحدان او تحمیل کرد.

روسیه طی سه دهه گذشته قدرت اصلی امنیتی در

ارمنستان بود. اما اکنون پاشینیان در حال حرکت به سمت یک مدل چندجانبه با محوریت غرب است، آلن سیمونیان در شورای امنیت، دیپلمات‌های جوان غرب‌گرا در وزارت خارجه و توسعه همکاری با اروپا، آمریکا، اسرائیل و ترکیه همه در همین جهت قابل تحلیل‌اند. حتی اگر ارمنستان از روسیه کاملاً جدا نشود، مرکز ثقل سیاست خارجی آن در حال جابه‌جایی است.برای مسکو، مسئله فقط از دست دادن ارمنستان نیست؛ مسئله از دست دادن جایگاه روسیه در معماری امنیتی قفقاز جنوبی و مزوری شدن در حیاط خلوت خود است. این محاصره از یک طرف تشدید نفوذ ترکیه، ناتو و اسرائیل در آسیای مرکزی و باکو نیز در جریان است، به قیمت از دست رفتن امنیت و تهدید تمامیت ارضی روسیه تمام می‌شود.

ایران در این شرایط باید بدون دخالت حساسیت آفرین در امور داخلی ارمنستان بر این امر پافشاری کند که هر دولتی در ایروان، چه رییس جمهورش پاشینیان باشد چه فرد دیگری، حاکمیت و تمامیت ارضی و امنیت ارمنستان و نیز دسترسی ایران به این کشور را باید با احترام به مرز فعلی و توسعه کردیدوره‌ای ارتباطی حفظ کند.ایران باید چهار اقدام را هم‌زمان انجام دهد:

اول، توسعه و بهسازی فوری مسیر ترانزیتی ایران-ارمنستان و تبدیل آن به یک واقعیت اقتصادی غیرقابل حذف.

دوم، مذاکره مستقیم با ایروان درباره رژیم حقوقی تیگراناشن، جاده ترانزیتی Y-M و مسیر ترامپ یا TRIPP.

سوم، دریافت تضمین روشن درباره عدم حضور نظامی یا امنیتی قدرت‌های فرامنطقه‌ای در مجاورت مرز ایران به هر شکلی. چهارم، رابیزنی با دولت‌های دارای منافع مشترک در ارمنستان، به گونه ای که این اقدامات تلاش برای بازگرداندن ارمنستان به مدار روسیه تلقی نشود، زیرا این کار با توجه به عملکرد روسیه در جنگ ۲۰۲۰ باعث نارضایتی افکار عمومی مردم ارمنستان می‌شود.

در این شرایط ایران باید با دولت مستقر در ارمنستان برای رفع دغدغه‌های خود مذاکره و بحث کند، ولی در عین حال از تحلیل‌ها و دیدگاه‌های نیروهای اپوزیسیون نیز مطلع باقی بماند تا تصویر کاملی از اما حضور بلندمدت سرمایه و مدیریت آمریکایی در این پروژه، معادلات منطقه را تغییر می‌دهد.بنابراین خطر مرکزی برای ایران این نیست که «کردیو زنگزور» ایجاد شود و مرز ایران قطع گردد؛ خطر اصلی این است که پس از اجزایی شدن این کردیو، مسیر ترامپ و با استفاده از مفاد کنوانسیون دریای کاسپین (در صورت تصویب مجلس ایران) به‌تدریج یک شبکه جدید حمل‌ونقل و ژئوپلیتیک در شمال ایران شکل گیرد که آذربایجان، نخجوان، ترکیه، اسرائیل و اروپا را به یکدیگر متصل کند و هم‌زمان نقش ایران و روسیه در این شبکه کاهش یابد.

بین الملل

هیچ برنامهٔ زمانی برای مذاکره با ایران وجود ندارد

دونالد ترامپ درباره مذاکرات با ایران، گفت:

ناو هواپیمابر روزولت راهی خاورمیانه می‌شود

شبکه سی‌ان‌ان گزارش داد مقام‌های ارشد نیروی دریایی آمریکا از اعزام ناو هواپیمابر «یواس‌اس تئودور روزولت» به همراه حدود ۵ هزار نیروی خدمه به منطقه غرب آسیا برای ماموریتی دست‌کم هفت‌ماهه خبر دادند.

۴ نکته درباره سفر رئیس‌سیا به مسکو؛

ایران کجای ماجراست؟

منتشر کرده بودند. این موضوع حتی چند بار، در کنار همکاری ایران و چین، به پرسش و پاسخ‌های ترامپ با خبرنگران‌نیز راه پیدا کرد. دو: آن‌طور که CBS گزارش داد، ملاقات حضوری میان عالی‌رتبه‌ترین مقامات اطلاعاتی روسیه و آمریکا بسیار نادر است. این سفر نیز از پیش اعلام نشده بود.

فیلمی که رسانه‌ها از فرود هواپیمای ترابری C-۱۷ نیروی هوایی آمریکا در مسکو منتشر کرده‌د

سه؛ رتکلیف نخستین مقام ارشد دولت ترامپ است که از ژانویه سال ۲۰۲۶ تاکنون به مسکو سفر می‌کند. همچنین این نخستین سفر رتکلیف به مسکو به‌عنوان رئیس آژانس اطلاعات مرکزی آمریکا بود؛ از زمانی که او در ژانویه ۲۰۲۵ ریاست سیا را بر عهده گرفت.

رتکلیف احتمالاً با همتایان خود از سرویس امنیت فدرال (FSB) و سرویس اطلاعات خارجی (SVR) روسیه ملاقات کرده است. به گفته دبیمتری پسکوف، سخنگوی کرملین، در این سفر ملاقاتی میان رتکلیف و پوتین انجام نشد.

چهار؛ به گفته یک مقام اوکراینی، واشنگتن به کی‌یف اطلاع داد که یک هیئت عالی‌رتبه آمریکا برای روز سه‌شنبه در مسکو حاضر خواهد شد. از کی‌یف خواسته شد تا زمان ترک این هیئت، حملات خود را متوقف کند.

با کشورهای دوست،

میانجی‌گری میان ایران و آمریکا را ادامه می‌دهیم

سخنگوی وزارت خارجه پاکستان تأکید کرد که رابیزنی‌ها و تلاش‌های دیپلماتیک برای دستیابی به راه‌حلی مسالمت‌آمیز و کاهش تنش‌ها در منطقه غرب آسیا همچنان ادامه دارد.

پاکستان پیش‌تر نیز تأکید کرده بود که حل‌وفصل وضعیت تنگه هرمز می‌تواند زمینه را برای ازسرگیری گفت‌وگوهای ایران و آمریکا و بازگشت طرفین به چارچوب توافق اسلام‌آباد فراهم کند.عمان به عنوان کشوری ساحلی که بر تنگه هرمز و خلیج فارس مشرف است، همواره نقشی سازنده در تقویت صلح و ثبات منطقه‌ای ایفا کرده است. پاکستان ضمن اذعان به نقش‌آفرینی عمان، از تلاش‌های ثابت‌قدم این کشور برای کاهش تنش و ترویج همزیستی مسالمت‌آمیز عمیقاً قدردانی می‌کند. پاکستان به پیگیری فعالانه تعاملات دیپلماتیک و حمایت از تمامی تلاش‌های صادقانه با هدف دستیابی به راه‌حلی جامع، عادلانه و پایدار برای این مناقشه ادامه خواهد داد.

سخنگوی وزارت امور خارجه پاکستان گفت: اسلام‌آباد با همکاری کشورهای دوست و به‌صورت جدی، تلاش‌های دیپلماتیک برای میانجی‌گری میان ایران و آمریکا را دنبال می‌کند.

پاکستان همچنان دوشادوش سایر کشورهای دوست، به تلاش‌ها برای حل بحران خلیج فارس و خاورمیانه، به‌ویژه در خصوص تنش‌های موجود در تنگه هرمز، ادامه می‌دهد. سخنگوی وزارت امور خارجه پاکستان روز پنجشنبه اعلام کرد اسلام‌آباد با همکاری کشورهای دوست و به‌صورت جدی، تلاش‌های دیپلماتیک برای میانجی‌گری میان ایران و آمریکا را دنبال می‌کند. وزارت امور خارجه پاکستان همچنین اعلام کرد سفر اخیر سید عاضم منیر، فرمانده ارتش پاکستان، به تهران در چارچوب تلاش‌های میانجی‌گرانه اسلام‌آباد انجام شده است. از جمله محورهای این سفر، کمک به ازسرگیری مذاکرات و فراهم کردن زمینه برای بازگشایی تنگه هرمز عنوان شده است.

مردم منطقه راهی جز قدرت، اتحاد و همکاری ندارند

طایعت در مسیر دستیابی به هدف داشتن ترکیه و منطقه‌ای عاری از تروریسم گام برمی‌داریم.» وی ادامه داد: «کسانی که تصور می‌کنند می‌توانند با اقدامات تحریک‌آمیز و توطئه‌چینی، مسیر پرپرکت ترکیه و مردم آن را متوقف کنند، سرانجامی جز ناکامی نخواهند داشت.» او تأکید کرد که ترکیه در حوزه‌های دفاعی، دیپلماسی، آموزش، حمل‌ونقل، اقتصاد و بهداشت و درمان برای ساختن کشوری «کارآمد و مرفه» تلاش می‌کند. او اظهار داشت که ترکیه در «گلسانی بی‌خار» قرار ندارد، بلکه در «یکی از شوارترین و از نظر راهبردی مهم‌ترین مناطق جهان» واقع شده است. وی همچنین خاطرنشان کرد که ترکیه ناچار است به خاطر میلیون‌ها نفری که این کشور را حافظ حقوق و منافع خود می‌دانند، قدرتمند باشد.